

Forslag til forespørgselsdebat om hvorledes vi kan fremme mulighederne for en bedre udnyttelse af havplanter i Grønland.

(Medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Partii Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning)

1. behandling

Jeg skal på vegne af Naalakkersuisut takke medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Partii Naleraq, for forslaget om at gennemføre en forespørgselsdebat om, hvorledes vi kan fremme mulighederne for en bedre udnyttelse af havplanter i Grønland.

Naalakkersuisut afsøger altid mulighederne for at styrke erhvervsmæssig vækst. En vigtig del af dette område er naturligvis potentielle nye erhverv og dermed nye vækstmuligheder for Grønland.

Havplanter er netop et af disse spændende nye erhverv, som har potentiale. Grønland har noget af det reneste havvand i Nordatlanten, og der er gode muligheder for at kultivere og høste spiseligt tang.

I Grønland er der tradition for at spise visse brunalgarter, men tangbiomassen er ikke blevet udnyttet kommercielt. Tang kan bruges alsidigt, og tang til konsum er i vækst og har også den største værdi når man ser på udnyttelsen af ressourcen, hvor tangen i stor stil bruges som tilsætningsstof i industrien. Den har dog også en bredere anvendelse og bruges også til dyrefoder og til gødning. Der anvendes derfor tang i mange produkter i hverdagen, som man ikke lige tænker over. Tang kan både høstes vildt og dyrkes. Ved dyrkning af tang opnår man kontrol med arten, størrelsen og mængden af tang.

Det er derfor glædeligt, at erhvervslivet allerede har bemærket dette potentiale, og der har allerede været arbejdet med kommercialisering af tang i Grønland. Royal Greenland A/S har fået tilladelse til at dyrke tang fra 2018 efteråret frem til 2021. Formålet er at dyrke sukkertang og vingetang til konsum nær Maniitsoq.

Naalakkersuisut ønsker også at fremme mulighederne for tangproducenter og tilbyder derfor en række ordning, som kan understøtte dette. Iværksættere der ønsker at udnytte og eksportere havplanter kan få vejledning af Greenland Business.

Greenland Business administrerer også Naalakkersuisuts erhvervsfremmeordninger. Der kan blandt andet søges støtte til produktudvikling og eksportstøtte, professionel konsulentbistand og støtte til fremme af brugen af grønlandske fødevarer. Nystartede virksomheder kan også søge om mikrolån hos Greenland Business.

Kommerialisering af havplanter er også en mulighed for øget vækst i bygder og yderdistrikter. Bygdepuljen fordeles hvert år ligeligt fra Naalakkersuisut til landets fem kommuner. Midlerne er øremærket til at støtte projekter og aktiviteter, som kan støtte erhvervsudvikling i bygder og yderdistrikter. En virksomhed beskæftiget med kommerialisering af havplanter i bygder og yderdistrikter vil derfor kunne anmode sin kommune om støtte fra bygdepuljen.

En anden mulighed for virksomheder som har produktionsanlæg i bygder og yderdistrikter er også at ansøge direkte om støtte fra Naalakkersuisuts pulje øremærket hertil. Støtten tildeles ved indgåelse af en servicekontrakt mellem virksomheden og Naalakkersuisut.

Virksomheder som ønsker at komme ud på de internationale markeder med deres havplante produkter har også muligheden for at deltage i handelsfremstød. Naalakkersuisut har gennemført erhvervsfremstød i Kina i efteråret 2018, samt Japan og Sydkorea i foregående år. Netop disse markeder er vigtige for eksporten af havplanter som tang.

En tangproducent har allerede benyttet sig af de mange tilbud, som Naalakkersuisut tilbyder erhvervsdrivende. Producenten blev således tildelt og udbetalt midler fra en række erhvervsudviklingsordninger i 2014, 2015 og 2016. Denne erhvervsstøtte inkluderede et klippekort til erhvervsrådgivning, en servicekontrakt til produktionsanlæg og eksportstøtte til deltagelse i Naalakkersuisuts handelsfremstød i Sydkorea i 2016.

Som bekendt administreres hovedparten af Naalakkersuisuts erhvervsstøtteordninger af erhvervsudviklingsselskaber såsom Greenland Business. I sidste ende er det dog selskabets eget ansvar i forlængelse af en omfattende støtte, at opbygge en profitabel og sund virksomhed, selvom omfattende støtte tilbydes fra Naalakkersuisuts side.

Fremadrettet vil der være endnu flere muligheder for at få støtte til nye erhvervsprojekter. Vi har netop indgået en aftale med staten, om at der oprettes en pulje på 220 mio. kr. Puljen skal anvendes til at udvikle nye erhvervsprojekter. Greenland Venture og Vækstfonden vil derfor med endnu større styrke kunne hjælpe nye projekter i gang.

De mange eksisterende støtteordninger og tiltag igangsat af Naalakkersuisut betyder derfor, at der er gode muligheder for at udvikle nye erhvervsområder. Det store potentiale for eksport af havplanter er derfor positivt, da rammebetingelserne er gode for potentielle nye virksomheder.

Naalakkersuisut ser frem til en god debat om et spændende nyt erhvervsområde og et vigtigt emne for samfundet som helhed.